

קורס הכשרת

מגיהי וסופרי סת"ם

4

על פי השיטות השונות
מקורות והלכה למעשה

כתיבת תפילין ומזוזה כסדרן

מקור הדין ביאורו וכלליו

דברים ו, ו-ט

"וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל-לְבָבְךָ ..
וְקִשְׂרָתָם לְאוֹת עַל-יָדְךָ, וְהָיוּ לְטָטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
וְכָתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ, וּבְשַׁעֲרֶיךָ"

"וְהָיוּ" בהוייתן יהיו = צריכים להכתב כסדרן

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

כתיבת תפילין ומזוזה כסדרן

מקור הדין ביאורו וכלליו

כל אות המוקדמת בתורה,
צריכה להיכתב קודם האות המאוחרת ממנה!

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

כתיבת תפילין ומזוזה כסדרן

מקור הדין ביאורו וכלליו

דוגמא לכך שההקפדה דווקא על זמן הכתיבה:

תפילין של יד דר"ת

3 "שמע ישראל ה' אלקינו
ה' אחד ואהבת את ה'
אלהיך בכל לבבך"

4 "והיה אם שמע
תשמעו אל מצותי אשר
אנכי"

2 "והיה כי יביאך ה' אל
ארץ הכנעני כאשר
נשבע לך ולאבותיך"

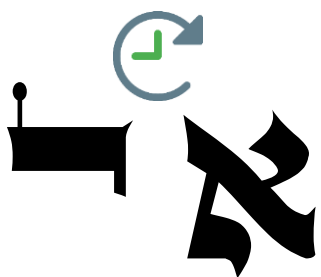
1 "קדש לי כל בכור פטר
כל רחם בבני ישראל
באדם ובבהמה לי הוא"

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

כתיבת תפילין ומזוזה כסדרן

מקור הדין ביאורו וכלליו

הקדים לכתוב מקצת אות

כשר

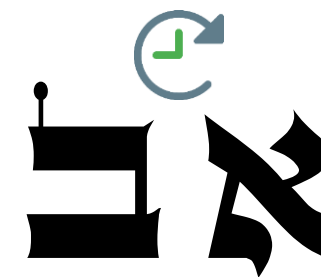
ויש הפוסלים

בסדר כתיבת האות עצמה

כותב איך שירצה

הקדים אות לחברתה

פסול

קורס הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

אות שנכתבה שלא כתיקנה או התקלקלה אחר הכתיבה

אות א' שיש בה נגיעה

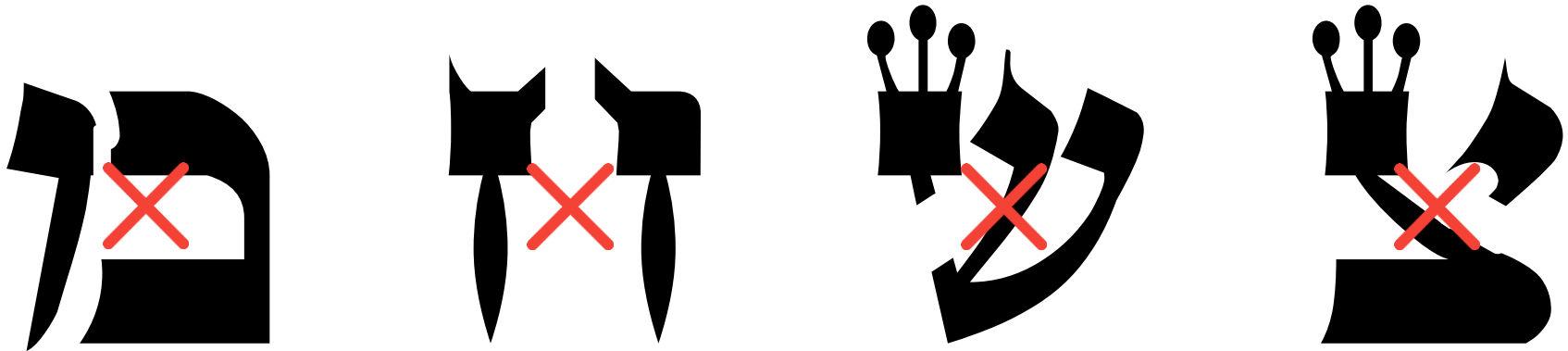
בתפילין ומזוזות אי אפשר לתקן

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

אות שנכתבה שלא כתיקנה או התקלקלה אחר הכתיבה

פיסוק הניכר והופך האות לשתי האותיות

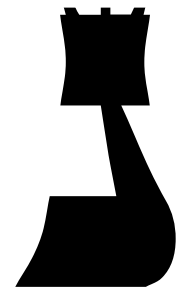

בתפילין ומזוזות אי אפשר לתקן

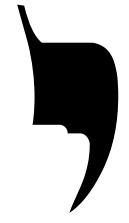
פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

אות שנכתבה שלא כתיקנה או התקלקלה אחר הכתיבה

אות החסרה תגים

✓
מותר לתקן
✓

יו"ד החסרה עוקץ דרבינו תם

✓
מותר לתקן
✓

חסר לאות עיקר צורתה

✓
אין תקנה
✗

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

תיקון של דיבוק או פיסוק שלא שינה את צורת האות

יש דיבוק בין אותיות שאינו משנה הצורה

מותר לגרד ואין בזה משום 'חק תוכות'

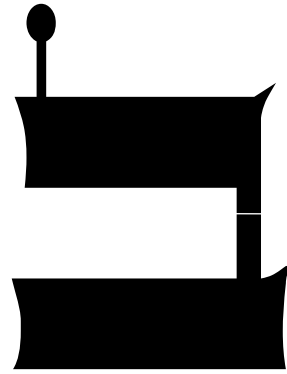

וכן מותר להפריד משום "כסדרן"

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

תיקון של דיבוק או פיסוק שלא שינה את צורת האות

פיסוק שאינו ניכר להדיא

אם ראה תינוק ולא קרא כראוי

לא ניתן לתקן

אין צריך להראות לתינוק

רשאי לתקן

קורס הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

חידוש דיו שדה

א

נשאר רק רושם הדיו

אין תקנה

א

מקצת צבע הדיו קיים

מותר לתקן

פרטי דינים ודוגמאות לאות הצריכה תיקון

חידוש דיו שדה

א

מחמת ההתיישנות הדיו נהפך כעין צבע חום:

פרי מגדים

לא ניתן לתקן –
כתב חום אינו כשר

חתם סופר

רשאי לתקן –
כך דרכו של הדיו

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

סדר כתיבת הפרשיות בתפילין

טעות בסדר הכתיבה

וכן אם נמצאה פרשייה פסולה

פרשת "והיה אם שמע"

פרשת "שמע"

~~פרשת "ו" כי יביאך"~~

פרשת "קדש"

פרשיות "שמע" ו"והיה אם שמע" פסולים לתפילין אלו

מותר לצרפן לפרשיות "קדש" ו"כי יביאך" שנכתבו לפניו

סדר כתיבת הפרשיות בתפילין

דוגמאות נוספות לצירוף פרשיות המועיל

פרשת "קדש"

06:00

פרשת "והיה כי יביאך"

07:00

יכול לצרפן
לפרשיות
שנכתבו לפנייהן

פרשת "שמע"

08:00

פרשת "והיה אם שמע"

09:00

פרשת "קדש"

10:00

פרשת "והיה כי יביאך"

11:00

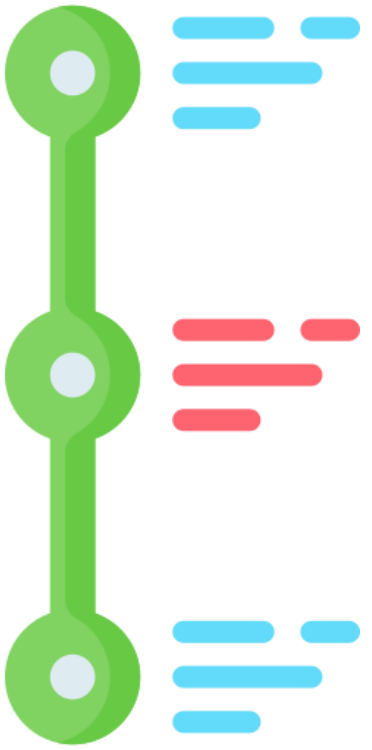
תפילין
פסולות

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם

סדר כתיבת הפרשיות בתפילין

דוגמאות נוספות לצירוף פרשיות המועיל

הכלל בדבר

הפרשיות המונחות בתפילין יהיו כתובות בזה אחר זה לפי הסדר

קודם הכשרת מגיהי וסופרי סת"ם